

„EDINOST“

izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 6 stot. (3 kvč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi e ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnistvo v ulici Molin plocolo št. 3. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Carintia številka 12.

Avstrijski Lloyd in avstr. državljani.

I.

Avstrijski Lloyd je menda »avstrijski«. Vendar se zdi, da isti ne pozna avstrijskih državljanov. Mi Slovani smo menda tudi avstrijski državljani. Če se pa motimo v tem svojem domnevanju, prosimo, da se nas primerito pouči. Izlasti bi prosili, naj se nam enkrat pove lepo naravnost v obraz, da-li slovensko rojstvo uvršča državljane v državljane avst. države — druge, podrejene vrste.

Dokler pa ne dobimo takega pojasnila, ostanemo pri svojem mnenju, da smo Slovani, in še posebno mi Jugoslovani, državljani iste vrste in iste veljave, kakor oni, ki so imeli to srečo, da jih je porodila nemška ali italijanska mati. Izvestni gospodi v Trstu se bo morda to naše mnenje zdelo malce paradoksalno, ali nam se zdi jako naravno. To pa še posebno zato, ker je vzbujajo v nas iste državne oblasti same, ker nas popolaoma jednakoopravno z drugimi državljani in z železno doslednostjo vabijo, naj dajamo državi vojake in jej plačujemo davke.

Avstrijski Lloyd je menda »avstrijski«. To je sicer delniška družba. Ali ista izraža že v svojem imenu željo, da bi veljala kakor avstrijsko državno podjetje. To svoje svojstvo kaže pa še posebno, in na način, ki izključuje sleherni dvom, s tem, da od leta do leta rado brez vsacega prigovora vleče subvencije od avstrijske države in da so avstrijski državniki in ministri tisti, ki bijejo v parlamentu borbe, da se Lloyd dovoljuje te subvencije. Te subvencije tečejo iz žepov davkoplačevalcev. Povedali pa smo že, da na iztrjevanju davkov avstrijske oblasti ne poznajo nobene razlike narodnosti. Tudi Slovani, ne izvzemši nas Jugoslovane, so v družbi avstrijskih davkoplačevalcev, v tisti slavni družbi, ki mora posezati v svoje žepo, tudi v ta namen, da avstrijski Lloyd dobiva svoje subvencije.

In ta Lloyd vendar noče vedeti, da je v Avstriji tudi slovenskih in specijalno jugoslovenskih državljanov. To nam je dal razumeti ravno tisti, ki so možno odkritostjo in cinizmo brezobzornostjo. Porabil je priliko poskusne vožnje svojega novega parnika »Africa«, da je povabil k sebi v goste razne novinarje: avstrijske in izven-avstrijske. »Triester Zeitung« je rekla, da so bili na slavnem Lloydovem tudi zastopniki tržaškega novinstva. To ni res, oficijozni list je tu izrekel zavestno laž. Pozvani so bili le zastopniki oficijoznega novinstva in potem onega novinstva, ki dobiva avstrijske subvencije in ki paralelno služi tisti irredenti, o kateri je reklo e. kr. namestništvo v Zidru, da hoče cele teritorije odtrgati iz skupnosti avstrijske države; in slednjič tudi tistega novinstva, ki očitno, z odprtim vizirjem služi italijanski irredenti.

To novinstvo je bilo zastopano na Lloydovi slavnosti. Ne pa tržaško novinstvo v obče. Če bi bilo pozvano to, povabljeni bi bili tudi zastopniki lokalnega slovenskega novinstva. Ti pa niso bili pozvani. Ali stojte. Da bomo popolni, naj zabeležimo, da je bil pozvan — glasom poročil v novinah — tudi zastopnik tukajšnjega italijanskega socialističnega glasila. Nič nimamo proti temu. Prav je bilo tako. Socialistična stranka more zahtevati mesta poleg drugih strank, ima ekvivalentno opravičenje kakor vsaka druga stranka, ima pravico do borbe za uveljavljanje svojih načel — in ima vsled tega, tudi pravico, da jo vsi činitelji uvažujejo. Dejstvo, da je bil poleg prejšnjih navedenih pozvan tudi zastopnik italijanskega socialističnega glasila, smo zabeležili le v ta namen, da pada tem bolj v oči žaljivo,

prezirljivo in naravnost izzivajoče postopanje Lloydovo nasproti nam Slovanom.

Mogoče gospodje pri »Lloyd« naj si ne domišljajo, da smo mi lačni njihovih siljajnih »banketov«, obloženih »buff-tov« in razkošnih »menu-jev«. Tudi žvižgamo mi na to, ksko ti gospodje sodijo o naši novinarski vrednosti. Prav prokleta vsejedno nam je, kako ti gospodje sodijo o nas. Niti tega naj si ne domišljajo, da bi mi občutili kakor Bog ve kako osebno počestčenje, ako bi nas gospodje zvali na slavnosti, za katere se morajo positi tudi avstrijski davkoplačevalci!

Mi smo skromni ljudje, mi smo zadovoljni s tem, kar smo in kar uživamo. Kaj so vsi vaši banketi in primeri za naslodo, ki nam jo daje zavest, da z delom in trudom sredi naroda služimo stvari naroda?!

Ako bi šlo samo za osebe naših novinarjev, mi bi vas gotovo ne motili na vaših poskusnih vožnjah, v vaših »Africa«, na vaših banketih in bi se ne menili za vaše čaše polne šumečega šampanjca — niti ne za kadlaice, ki jih v — blaženem stanju vihtite eden pred drugim.

Za osebe naših urednikov kakor da ne ekzistirate, vi mogočni Lloydovi in — drugi gospodje. Ali osebe naših novinarjev služijo stvari naroda svojega! Te osebe so v službi novinstva, ki je reprezentant naroda. Kdor prezira novinstvo, prezira do tični narod!

Ne, mogočni gospodje, verujte nam, še enkrat vam izjavljamo, da vaša preziranja ne žaljivo za osebe slovenskih novinarjev. O ne, pač pa je žaljivo za narod naš. Demonstrativno prezrši naše novinstvo, ste dali izraza svojemu preziranju in svoji mržnji do slovenskega življa tu na jugu. — Slovensko novinstvo pa je ravno poklicano, da se v prvi vrsti bori za princip jednakoopravnosti in jednako veljavnosti naroda. Kdor zaničuje novinstvo, boreče se za ta princip, bije s pestjo v obraz narodu, ki v temeljnih zakonih, zasnovanih na tem principu, vidi svojo rešitev in fundament svojem obstanku. Ne v imenu oseb, ampak v imenu tega principa, in imenu principa enakopravnosti in enakoveljavnosti narodov se oglašamo ogorčeno in slovesnim protestom radi vašega nekvalifikovanega postopanja povodom poskusne vožnje novega parnika »Africa«.

Politični pregled.

V Trstu, 10. marca 1903.

† **Dr. Fran Ladislav Rieger.** Sedaj se le, ko se mu je duša ločila iz telesa, ko so zemске ostanke njegove izročili materi zemlji in se mu je duša dvignila gori v zračne višave, sedaj se le, ko ne kse vida nikaki oziri vsakdanjega dneva: sedaj se le smo videli prav, kako velik je bil Rieger, sedaj se le smo mogli premeriti vso moralno veličino, ki je bila združena v pokojnem voditelju naroda češkega. Sedaj se le smo prav videli, kako je bila v Riegru posebljena vsevkupnost naroda, kako je bil pokojni personifikacija narodne ideje in aspiracij naroda češkega, sedaj se le smo videli, kako je bil Rieger tudi njim, ki so mu često oporekali v vihrah vsakdanjega boja, kako je bil vendar tudi njim mentor, katerega avtoritete so se klanjali, kako je bil dr. Rieger tudi po tem še, ko ni več stal na čelu oficijelnega zastopstva naroda, vendar le neoporečni duševni voditelj naroda.

Dogodki povodom smrti dra. Riegra; impozantna, naravnost omamljiva manifestacija povodom pogreba; vseobče narodovo žalovanje, ki je bilo, kakor mora biti ob takih prilikah, ali vendar z elementarno silo pribajalo do izraza — vsa manifestacija neizmerne ljubezni in brezkrayne hvaležnosti je širila

svetlobo, v kateri smo se le prav videli, kaj je bil Rieger narodu češkemu. Iz vseh manifestacij povodom Riegrrove smrti je osobito pomemben govor dra. Herolda v panteonu — torej govor govornika struje, ki ni bila vsikdar v soglasju z načeli, veljavnimi Riegru v taktičnem pogledu. Govor Herolda se je povspel v apoteozo za pokojnega velikana.

V časih, kritičnih za naš narod, ni zapustil istega njega genaj. Iz bogatega vira češke zgodovine je jemal Palacky trdno, trajno podlago češki politiki; genijalni Havlíček je se svojim duhovitim peresom rešil veliko nalogo politične vzgoje, a na čelo naši aktivni politiki je usoda poklicala moža, ki je prevzel spojnjevanje te misije v vsakem pogledu. Ne le da je imel vsa svojstva, ki so ga izredno vsposobljala za ulogo voditelja, ampak je bil tudi tipičen reprezentant značaja našega naroda, njegovih ciljev, njegovih idealov, njegove moči.... On je ljubil svoj narod z dejansko ljubeznijo — ljubeznijo, ki je bila zmožna za vsako žrtve, za vsako samozatajevanje. Spravljiv do svojih nasprotnikov; svojim zavezanikom zvest do samozatajevanja — je vendar imel v sebi moč prave češke odpornosti, ako je bil namerjan napad na ekzistenco naroda samega.

Potem je omenjal dr. Herold, kako težko nalogo nalaga politika naroda, ki se ima boriti s tolikimi nepoznanimi zaprekami. Vsaki naskok ne prinaša zmage in vsake zmage ni možno ohraniti — tako ni dovršeno tudi politično delo Riegrovo. »Ali zavest imamo — je rekel dr. Herold —, da je bil on, ki je ustvaril podlago za politično življenje češko, podlago za zdravi praktični češki politiki.

... Vsaki govor, ki ga je govoril Rieger, je bil politični čin; v teh govorih so bili temeljni pogoji češkemu programu, v istih nahajamo zavest o češki moči, nahajamo trdno češko odločnost.

Nadalje je izvajal dr. Herold, da Riegra ni uklonil noben nevspeh — nikdar ni obnemogel, ampak je vsikdar iskal novih poti novih sredstev, novih bojov. Da-si je zastopal idejo, da češki narod more mnogo iz svoje lastne moči, vendar je njegov pogled sezal preko mej lastne domovine. On je vedel sicer, da simpatije drugih narodov ne morejo pomagati narodu, ali vedel je tudi, da take simpatije prinašajo poguma za nove boje.

Njegovo veliko slovensko srce je videlo v toli ljubljenskem Slovanstvu moč, silo, ki nas vspodbuja, da vodimo dalje boj za naša temeljna prava. Rieger je bil v resnici političen karakter, ki je to, kar je smatral za politično resnico, znal braniti pred mogočnimi tega sveta in celo tudi nasproti svojem lastnemu narodu... Dolgo že vidijo v njem vse stranke nove generacije patrijarha češke politike, obsevanega od gloriole lastnega dela. In če vse stranke vidijo v njem patrijarha češkega naroda, delajo to v zavesti, da je delo, izvršeno po njem, velikansko. In njega samega je mogla v zadnjih dnevih njegovega od Boga blagoslovljenega življenja veseliti zavest, da je videl okolo sebe pulzirati mogočno narodno življenje, da je videl okolo sebe tako ojačen narod, da se ne sme nikdo nekažnjeno drzniti, da bi preko njega prehajal na dnevni red... Dosega velikih ciljev češkega naroda naj postane v najboljšo zahvalo vsega naroda za delo, ki jo je blagopokojni patrijarh izvršil za narod svoje.

Tako sliko je podal dr. Herold o pokojnem Riegru in njega politični individualnosti. Spridevalo je klasično ravno zato, ker prihaja iz mladočeskih vrst.

Vsa plemenitost duše Riegrrove, vsa nje neizmerna ljubezen do lastnega naroda, vsa nesebičnost, ves nje brezprimerni altruizem, in slednjič tudi vsa nje iskrenost, ki daje moralnega poguma, da se tudi svojim dragim govori resnica tudi tedaj, ko je ista nepri-

jetna — ves Rieger, kakor je živel, štustvoval in deloval, se kaže tudi v njegovi oporoki. On vspodbuja narod, ga sokoli, mu kliče v zavest vso veliko moč, s katero razpolaga; ali ne prikriva mu tudi njegovih slabosti, njegovih hib. Izlasti svari svoj narod pred grehom zavisti, ki ogrenjuje delovanje v najboljših naroda. Zavist je — pravi — ki često zavaja, da se klanjamo tujinstvu, mesto da bi se pokorili povišanju lastnega brata.

Sijajen spomenik je postavil Rieger v svoji oporoki svoji nesebičnosti. Ob njegovi sedemdesetletnici mu je poklonil narod časten dar. Rieger se pa ni dotaknil niti novičiča obrestiod te glavnice in je v svoji oporoki vse vrnil narodu. »Vsikdar sem gojil željo — pravi v oporoki —, da naj ta dar, ki je izhajal iz plemenitih patrijotičnih namerov, tudi po moji smrti tako rekoč za me nadalje deluje za izobražbo in moralnost in materijalni napredek mojega naroda«.

Ta denar — ki znaša sedaj 200.000 K — je določil Rieger za razne ustanove v gori označene svrhe.

Po vsej pravici pravi »Politik«, ko govori o pogrebnih slavnostih:

»In tako se meša v žalost te ure tudi vesela nada, in skozi solze gleda oko daljnji cilj v vabljivi krasoti...«

Jugoslovani in vojna predloga.

Včeraj smo posneli iz reškega »Novega lista« izjavo dunajskega dopisnika o dogodkih v »Zvezi« ozirom na vojno predlogo. V glavnem ostaja dopisnik pri tem, kar je pisal. Zaključuje pa tako-le: »... i dodajem, da je žalostno, što se je i moj dopis, posve objektivno, natezalo u stranačke svrhe, i to i sa strane listova, koji se drže nad strankam u Kranjskoj«.

Če je ta apostrofa morda naslovljena tudi na našo adresu, morali bi najodločneje zavrniti to insinuvacijo. Nam je bilo le za stvar, za ugled naše državnozbornske delegacije. Nam ni šlo za nobeno stranko, ampak naše nastopanje nam je bilo narekovano od zavesti, kolike škode trpi naša narodna stvar od tega, da so slovenski parlamentarci v osrednjem parlamentu neprestano pod utisom domačega prepira na Slovenskem in da smo vsled tega tudi popolnoma desorganizirani tudi v svojem zastopstvu na Dunaju.

To je dejstvo, na katero ne morejo in ne smejo molčati ravno oni listi, »komi se drže nad strankam u Kranjskoj«. Gospod dopisnik v reškem listu povdarja, da je bil njegov dopis povsem objektivno. Mi pa smo storili najnaravnejšo stvar na svetu s tem, da mo izveli sentenco — logično in v zmislu svojega stališča.

O položaju je govoril v nedeljo v Stribru znani nemški poslanec Prade. Kolikor temu možu nedostaje na doslednosti, pa ima toliko več na domišljavosti in ambicioznosti. Ta mož je zadobil neki glas v političnem svetu, ker je Schönerejancem pogumno dokazal, da je njihovo kričanje po nemškem državnem jeziku le prazno mamilo za nemške mase, ker je ta zahteva neizvedljiva. Povsem umestno je bil pozval Vse-nemce, od kje hočejo dobiti v parlamentu potrebno večino za uvedenje nemškega državnega jezika?! Ne dolgo potem je zopet govoril o raznih prilikah in je z istim tonom globokega prepričanja klical v svet, da prepred ni misliti na mir med Nemci in Čehi, dokler ne bo zakonjen — nemški državni jezik!! Ali tudi g. Prade ni še povedal, od kje hoče on vzeti večino za nemški državni jezik?!

Kar se tiče doslednosti v nazorih in prepričanjih, mož očevidno ne jemlje tako natanjko. Ali v enem je vendar dosleden: nikdar ne pozablja misliti na-se.

Misli pa jako visoko, tja gori proti — ministerskemu stolu.

To pot se mu je zdelo primerno, da je ubral nasproti Čehom mileje strune in je ubral neko srednjo pot. Nemški državni jezik — tega zahteva še vedno, ali meni (gorje mu, ako ga je žul Schönerer), da poleg tega vendar lahko dovoli Čehom češki notranji jezik v krajevno omejenih in taksativno navedenih slučajih.

Svoj najnovejši nazor o uredbi jezikovnega vprašanja je razlagal tako-le: Nemški jezik se potom državnega zakona določi za občevarje z vojaškimi oblastmi, v parlamentu, za ministerstvih in centralnih oblastih; vprašanje vnanjega in notranjega jezika je urediti za posamične pokrajine potom posebnih jezikovnih zakonov, katere ima skleniti tudi državni zbor, dočim bi se uravnava jezikovnega vprašanja na avtonomnih oblastih prepustila deželnim zakonodajam.

To je torej najnovejši nazor g. Pradeja. Uverjeni pa smo, da ni zadnji, definitivni. Gotovi smo tudi, da tudi s tem svojim projektom odleti na nemški in češki strani. Na nemški, ker ga Schönerer naznače z bičem, na češki pa zato, ker je v zaključku odkrito povedal, da Nemci morajo zahtevati nadvladje v državi!! Gosp. Prade je dal tudi Nemcem modri nasvet, naj ne bodo sanjali, ki so na potu v Evropo zgubili politično pamet, ampak realni politiki. Naj bi ga bil dal sam sebi ta nasvet, ker ga jako potrebuje, sicer bi računal z realnimi dejstvi in ne bi v konstitucionelni državi, ki po svoji veliki večini ni nemška, zahteval nemškega nadvladja!

Iz ogrske zbornice. Člen neodvisne stranke, grof Zichy, je v večerajšnji seji ogrske zbornice navajal, da je neki poslanec priobčil v listu »Budapesti Naplo« proti njemu članek, kateri ga infamno obrekuje in mu očita, da je v zvezi s socialisti. Govornik je izjavil, da ni imel nikakega vpliva na nedeljsko demonstracijo ter da ne vsprejema od nikogar lekeji glede patriotizma. Govornik je dalje izjavil, da zanj sta narod in prestol identična; kdor napada jedno, napada tudi drugo. Nasproti predsedniku, kateri je obsojal poulično agitacijo, odgovarjal je govornik, da vsa dežela obsoja vojno predlogo. Pozval je ministerskega predsednika, naj izpusti zbornico, da bo narodu mogoče izreči svoje mnenje o vojni predlogi. Ako ne stori tega, potem igra vlada s krivimi kartami.

Ministerski predsednik Szell je na to odklanjal očitaje, da on in večina igrata s krivimi kartami, ker da že 35 let zastopa v zbornici ista načela. V svojem programu da je že izjavil, da mora dežela skrbeti za to, da pomoži svojo vojsko. Ako bi hotel izposlovati razpust zbornice, bi se o tem ne šel posvetovati z grofom Zichyjem. On stori to, kadar bo ta korak zahteval interes dežele. Zbornica je na to nadaljevala razpravo o vojnem zakonu.

Iz nemškega parlamenta. V večerajšnji seji nemškega državnega zbora so socialistični poslanci ojstro napadali vlado in cesarja radi postopanja v vprašanju dvoboja.

Posl. Bebel je obsojal cesarja, ker redno pomilošuje one častnike, ki so obsojeni radi dvobojevanja. Tako postopanje da pomeni pljusko v obraz nemškemu parlamentu. Kaj naj si mislijo sodniki, vsikliknil je govornik, ako cesar tako na lahko pomilošuje obsojene častnike! Bebel je tudi omenjal, da so častniki priredili slavnostni vsprejem jednemu svojemu kolegi, ki je bil pomikščen.

Na Balkanu. Smo že skupaj. Pred nekoliko dnevi izrekli smo svoje začudenje nad nekaterimi uglednimi časniki, ki so s popolno gotovostjo govorili o bližnjem izvedenju reform v Macedoniji. Najnovejši dogodki dajejo prav našim trditvam, da Turčiji niti ne prihaja na kraj pameti misel, da bi od naše države in Rusije predlagane reforme, katere je tako naglo in brez obotavljanja vsprejela, tudi v resnici izvršila. Zadnje vesti iz Carigrada poročajo namreč, da visoki turški dostojanstveniki in zaupniki sultanovi neprenehoma zahajajo k ruskemu poslaniku Sinovjevu, kateremu poročajo o delovanju ustaških čet in zatrjujejo, da z ozirom na delovanje ustašev sedaj nikakor ni možno — izvesti reform.

Načrt reform je torej Turčija zadovoljno vsprejela, sedaj pa išče vse mogoče in nemogoče izgovore, da jej teh reform ne bi trebalo izvršiti. Porta bi sedaj rada dobila od Rusije pisan dokument, ki bi jo pooblaščal zatreči se slobodarske čete.

Nadalje poročajo iz Carigrada, da ma-

cedonski odbor, o katerem se je zatrjevalo, da je postal že popolnoma neškodljiv, razvija jako veliko delovanje. Po vsej Macedoniji da krožijo ustaške čete in tudi vojaški kordon, ki je postavljen ob meji, da ne koristi prav nič, ker ustaške čete brez vsake težave prehajajo preko meje. Istotako se orožje brez vsake težave prevzaja preko meje in denar, katerega se pošilja ustašem, dohaja redno v roke istih.

Na železniški progi blizu Čerkeskija našel je neki železniški paznik dve dinamitni patroni in sicer le nekoliko časa pred prehodom direktnega vlaka.

Londonski »Daily News« poroča, da je 50.000 dobro oboroženih Macedoncev pripravljenih, da na prvi migljaj promije za orožje.

Tržaške vesti.

† Ivan Zupančič. Sinoči ob 10. uri zvečer je preminol pri sv. Ivanu pri Trstu tamošnji gospod kapelan Ivan Zupančič. Pokojnik je bil porojen dne 15. julija 1867. v Jami na Kranjskem. V duhovnika je bil posvečen dne 11. avgusta 1892. Služboval je poprej v Pazinu, a zadnjih 6 let pri sv. Ivanu.

Pokojnik je bil do nedavno krepkega zdravja, celo pravi korenjak. Za časa župnikovanja pokojnega, tedaj že obnemoglega monsignora Trevna je moral pokojnik sam vršiti jako nsporno službo ter si je s tem pokvaril zdravje. Zadoji udarec pa mu je zadalo zapostavljanje, odkar vlada na našem ordinarijatu nova era. Pokojnik je bil že imenovan e. k. kuratom v kaznilnici v Kopru. Tedanji škof pa ga je bil naprosil, naj se odpove imenovanju in naj ostane pri sv. Ivanu ter mu je o tej priliki zagotovil, da bo imenovan župnikom pri sv. Ivanu. Prišla pa je — kakor rečeno — nova era, v kateri niso več veljale poprej zadane besede, marveč se je namignilo pokojniku, naj bo pripravljen na bližnje selenje iz sv. Ivana. To je pokojnika silno potrla, to je bil zadnji udarec in od tedaj ni bil več zdrav.

Kapelan Zupančič je bil vsikdar pošten slovenski rodoljub in zvest pristaša slovenske cerkve in slovenskega bogoslužja. Rad je žrtvoval v rodoljubne namene in tudi na volišču je vsikdar višil svojo narodno dolžnost.

Za pokojnikom plakajo stariši, katerim je bil vrla opora, a tudi bratje in sestre, ki so imeli pri njem vsikdar varno zavetje. Njegova smrt je hud udarec tudi za naše slovenske ljudij pri sv. Ivanu, ki so imeli v pokojniku vedno dobrega svetovalca.

Težkim sreem jemljemo tudi mi od njega slovo in mu kličemo: lahka ti bodi slovenska zemlja! Vječnaja ti pamjat!

Reklamacije. Ne samo v VI. okraju, kakor smo večeraj sporočali, temveč tudi v drugih okrajih naše okolice in v mestu ssemem je izpuščeno iz volilnih list veliko številno volilcev. Ljudje, ki so že v dveh zadnjih volilnih dobah volili niso vpisani sedaj.

Naj se torej nihče ne zanaša na to, da je o zadnjih volitvah dobil glasovnico: vsakdo naj pogleda, je-li vpisan?!

Da se delo olajša, naprosilo je politično društvo »Ednost« v vsaki okoliščanski vasi svoje zaupnike, da posrbijo reklamacije.

Vabimo torej vse somišljenike, naj se obrnejo do naših prvakov v okolici, da dobijo potrební pouk za reklamacije.

Naposled opozarjamo še, da morajo biti reklamacije vložene najkasneje do petka in sicer do 2. ure popoldne.

Italijani in cerkvena politika. Italijanom se dozdeva, da sedanja protislovenska politika v cerkvi še ni dovolj močna in so vpregli sedaj v ta protislovenski voz še italijansko politično društvo v Istri. Italijani si gotovo mislijo: sedaj je najboljši čas, da pritisnemo, ko imamo na treh škofijskih stolicah v Primorju naše somišljenike.

Odbor italijanskega političnega društva v Istri imel je večeraj v našem mestu sejo, v kateri se je bavil predvsem s cerkveno politiko.

Odbor je vsprejel resolucijo, v kateri uvodoma povdarja, da se hočejo cerkve v Istri siloma poslovaniti in obdolžuje potem vlado, da podpira tako postopanje in da se z imenovanjem slovenskih kanonikov kvari »laški« značaj v vedno »laških« mestih.

Odbor je naložil svojemu predsedniku, naj v soglasju z drugimi italijanskimi poslanci na Dunaju predloži apostolskemu nun-

eju istotam spomenico o posledicah, ki bi mogle v italijanskih župnijah nastati vsled teh razmer.

Nadalje se je naložilo predsedniku, naj pojasni v parlamentu, kako sodijo istrski Italijani o vedenju vlade v cerkveni politiki. Slednjič je sklenil odbor pozvati deželni odbor istrski in italijanske občine, naj političnemu društvu naznačijo vse vsajnejše slučaje v cerkvenih stvareh in naj sporočijo, kaj se je od njih strani ukrenilo v obrambo italijanskih interesov.

Dogodki v Rimanjih. Predvečerajšnjim, drugo postno nedeljo, bilo je pri maši latinskega kapelana samo nekoliko šolskih otrok z učiteljem in dve kuharici gospoda kapelana. Otrokom se je baje zapretilo, da bodo morali njihovi očetje plačati po 4 K globe, ako ne pridejo v cerkev. Popoldne pri večericeh je bilo samo kakih 10 ženskih od sv. Marije Magdalene in iz Škednja. Orožnik je ves dan pohajl okolo cerkve.

Jutri prinesemo drugih novic.

Več, nego nezaslišano. Preblago smo bili označili včeraj v notici »Nezaslišano« postopanje finančnega poveljnika Josipa Wegscheiderja, ki je v svojem sovraštvu do Slovanov šel tako daleč, da je menil, da pošiljatev s češkimi naslovi naj bi se sploh ne dostavljale naslovljencem. — Dozvajemo danes še, da si je rečeni gospod o tej priliki dovolil tudi besede: »Hinaus mit den Slaven, wir brauchen keine Slaven in Oestereich!«

(Ven se Slovani, mi ne trebamo Slovanov v Avstriji!)

Kaj pravite, dragi čitatelji, k temu, da si državni organi, če tudi podrejeni, dovoljujejo takovo provokatorično nastopanje. — Porečete najbrže (in menda se ne boste motili): vzgojeni so v duhu zistema!

Pridodajemo še, da je rečeno pošiljatev s češkimi naslovom prinesel na finančno oblast listonoša Rankel in da je naslovljenec slednjič — po dolgem iskanju — vendar dobil pošiljatev.

Nezaslišana predrznost. — Ko se je prejšinoči brodovlastnik Pavel Perusovič vračal na svojo ladijo, zasidrano v kanalu pred cerkvijo Novega Sv. Antona, ustavila sta ga blizu te cerkve dva zločince, ki sta trdila, da sta policijska agenta. Zahtevala sta od Perusoviča, naj jima takoj izplača sto kron, ker da ga sicer kakor poznanega malopredreča aretirata. Perusovič je to iznenadilo, a dejel jima je, naj ga le aretirata, ker da on že dokaže svoje pošenje. Malopridneža pa nista bila s tem zadovoljna in sta ponovno zahtevala sto kron. Ker j'm Perusovič ni hotel ugoditi, nastvil mu je jeden izmed njiju nož na grlo.

Perusovič ju je na to naprosil, naj mu sledita do ladije, kjer jima izplača zahtevani denar.

Ko so na to vsi trije dospeli do ladije, poklical je Perusovič dva svoja mornarja. Videča pomoč, sta jo zločincea naglo popihala.

Ta slučaj je tako nezaslišan, da mora res vsacega pretresti. Ali človek po noči niti v sruu mesta ne bo več varen svojega življenja? Ali čemu bi se čudili, saj vendar živimo v čri — regnicolov!

Nesramna mistifikacija. Uredništvo »Slov. Naroda« izjavlja, da je bilo žrtev grde mistifikacije, ki si jo je dovolil nekdo z brzojavko, da se je gospod Fran Klemenčič ustrelil.

Gospod Fr. Klemenčič nas prosi, naj priobčimo v njegovem imenu, da je prepozno — ko že je odposlal notico, ki jo prinaša sinočnji »Slovenec« — doznal o tem, da je uredništvo »Slov. Naroda« že telefonično izrežlo našemu uredništvu svoje obžalovanje na tem dogodku. Gospod Klemenčič je tudi brzojavil »Slovenec«, naj ne priobčijo nje gove notice, ali brzojavka je brzkone došla prepozno.

Slednjič bodi zabeleženo, da je vsled one brzojavke v nedeljo prišlo v Trst nekaj znancev Klemenčičevih, ki so kar debelo gledali, ko so našli g. Klemenčiča živega in zdravega.

Italijanski ribiči na naših obalah. Po službenih podatkih lista »Italie« se je v letu 1900. na naših obalah pečalo z ribištvo 453 ladij z italijansko zastavo, na katerih je bilo 2096 italijanskih ribičev. Ti ljubje so v glavnem prihajali v nastopna pristanišča: Trst, Poreč, Rovinj, Mali Lošinj, Zadar, Spljet in Reko. Nalcvili so na naši obali 844.646 kilogramov rib, katere so prodali za 731.490 K. Ves ta denar, vzeti iz grla do-

mačemu siromašnemu ribiču, je odšel v Italijo. Potem pa se čudijo, da v naših pokrajinskih vlada beda, ko temu prebivalstvu odjemljejo glavna vira dohodnov: ribištvo in vinogradništvo.

Dve mesti redarstvenih komisarjev sti razpisani na tukajšnjem redarstvenem ravateljstvu. Kompetenti morajo dokazati, da so vspešno položili vse tri juridiške državne izpite in praktični izpit o političnem poslovanju. Pridejati je prošnji tudi dokazilo o poznavanju jezikov. Prošnje je predložiti (predpisanim službenim potom) redarstvenemu ravnateljstvu v Trstu do 16. aprila.

Koncert Jana Kubelika. V sredo, dne 18. t. m., ob 8. uri zvečer bo v gledališču »Politeama Rossetti« koncert slavnega češkega vijolinista Jana Kubelika. Na koncertu bo sodeloval pijanist Rudolf Friml. Program tega koncerta je sledeči: 1. Vieuxtemps: Koncert v d-molu, Jan Kubelik; 2. a) Rahmaninov: Preludij, b) Smetana: Na obali, R. Friml; 3. a) Bach: Fuga, b) Chopin: Notturmo, c) Seuret: Metulj, Jan Kubelik; 4. Chopin: Polonaise, a-dur, R. Friml; 5. Paganini: V sruu več ne čutim, Jan Kubelik.

Kubelika bo na glasovirju spremljal Ljudevit Schwab.

Koncert za družbo sv. Cirila in Metodija. Notica za prireditve koncerta na korist družbe sv. Cirila in Metodija mora ogrevati vsakega zavednega Slovence. Raznupevskih društev »Kola« in »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« se tudi v prvi vrsti oklepa te ideje »ženska podružnica« te družbe in upamo tudi »možka«, ker je ravno njima poverjena naloga delati v procvit te družbe. Umestno bi bilo, da bi se zastopniki vseh pevskih društev in tudi drugih društev tu v mestu in po okolici sešli na sestanku, kjer bi se pogovorili za čas in program koncerta.

Torej na noge, da pokažemo, da skupnimi močmi in zjedinjeni lahko poskočimo naši miljenki na pomoč!

Gospodarsko društvo na Kontovelju naznaja, da bo imelo svoj III. redni občni zbor v nedeljo dne 22. marca 1903 ob 4. uri popoldne v svojih prostorih po sledočem dnevnem redu:

1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Odobrenje bilane in računov. 5. Razni predlogi. 6. Volitev novega odbora.

Odbor uljudno vabi vse gg. ude, da se gotovo udeležé tega občnega zbora.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija so pristopile na nagovarjanje gospiče Mare Gr. sledeče nove udinje: g.ca M. S. na Katinari, g.ca K. G. na Katinari, g.ca M. P. na Opčinah, g.ca Št. fanija Havel in g.ca Angela Slavce, učiteljici v Dolini.

Na nagovarjanje g.ca M. Skuk je pristopila kakor nova udinja g.ca Marica Ferrožič. Na nagovarjanje g.ca M. G. in J. D. pa go pa Fanica Kolar, g.ca Ljudmila Pirjevec in g. Povh Ivana.

Občni zbor se bliža; torej le pridno pridobivajte novih udinj in sledite vse zavedne Slovenke tem le rodoljubkam!

Isti podružnici je dsroval g. Spinozza za dober tropinovec 30 stot. Naj ga le še tako pije, da dobi še kaj naš »Ciril«!

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metodija v Rojanu so pristopile sledeče nove udinje: g.ca V. Jagodice, g.ca Ana Gustinčič, g.ca Pečnik, g.ca Žetko Terezija, g.ca Trošt Marija, g.ca Čotar Marija, g.ca Černigoj Marica in g.ca Spetič Marija.

Občni zbor »Ženske podružnice sv. Cirila in Metodija za Rojan« bo v nedeljo dne 15. t. m. ob 4. popoldne v prostoru otroškega vrta.

Vabljeni so na to zborovanje vse družabnice kakor tudi vse vrle Slovenke iz Rojana in mesta, ter je upati, da se vsaka odkritosrčna mati pravega slovenskega otroka gotovo udeležé tega občnega zbora. Dnevni red je sledeči:

1. Nagovor predsednice. 2. Poročilo blagajnice. 3. Volitev novega odbora. 4. Razni predlogi. — ODBOR.

Nezgodna v luki. Večeraj zjutraj je dospel v naše mesto iz New Orleansa ogromni parnik »Federica«, lastništvo parobrodne družbe »Bratje Kozul« — avstro-amerikanska, dolčen za vožnje med Trstom in Ameriko, in se zasidral v naši luki. Kmalu na to je dospel v našo luko tudi mali italijanski parnik »Baric« in se zasidral skoraj tikom za »Federico«. Ko je parnik »Federico« od sanitetne oblasti dobil dovoljenje, da sme pribli-

zati se obrežju, dvignil je sidra, da bi šel naprej. Močni veter, ki je tskrat vladal na morju, pa je crjaški parnik potienil nezaj, tako, da se je isti naslonil ob parnik »Bari« in ga gnal dalje. Veter je gnal oba parnika proti pomolu »Giuseppina«, kjer bi se bila gotovo dogodila velika nesreča, da ni pomorska oblast, ki je v začetku zapazila veliko nevarnost, ukrenila vse potrebno ter preprečila nesrečo.

Teško ranjenje. Sinoči je prišel v lekarno Godina pri Sv. Jakobu kakih 25 let star mladenič, kateri je imel dve težki rani v trebuhu. Lekarnar je pregledal mladeniča in takoj telefoniral po zdravniško pomoč. — Došli zdravnik je mladeniču podelil prvo pomoč in ga dal prenesti v bolnišnico. — Ranjenca, ki je 26-letni čevljar Ivan Skerič iz ulice Boško, izpraševal je nadzornik redarjev, Nemarnič, a ni mogel dobiti nikakega pojasnila, ker ranjeni ni mogel govoriti. Od druge strani pa je nadzornik izvedel, da sta Skeriča ranila 22 letni čevljar Pavel Just iz ulice S. Zenone in 23 letni Ivan Gornič iz ulice Carpisona, ki sta se s Skeričem sprila.

Nadzornik je dal na to oba napadaleca aretirati. Po zaslišanju sta bila odvedena v zapor.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 7.6, ob 2. uri popoldne 12.5 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 766.1. — Danes plima ob 3.23 predp. in ob 2.18 pop.; oseka ob 11.11 predpoludne in ob 6.24 popoldne.

Dražbe promišlin. V sredo, dne 11. marca ob 10. uri predpoludne se bodo vsa naslednja tuž. o. kr. okrajnega sodišča za o. vilne stvari vršile sledeče dražbe promišlin: ulica della Scallinata 14, hišna oprava; ulica Commerciale 14, hišna oprava; Passo San Giovanni, oprema v zalogi in razno; Kadin 454 in ulica Farseto, hišna oprava in g'asovr.

Vesti iz ostale Primorske

× **Mesto državnopravdniskega funkcionarja** je razpisano na o. kr. okrajnem sodišču na Velikem. Remuneracija znaša 480 K. Prošnje je doposlati drž. pravdnistvu v Trstu do dne 14. aprila 1903.

× **Kuga med živino.** Glasom uradnega izkaza o epizootijah, vlada kuga med prašičji v Pranu, okraja koperskega; v Baški, Puntu in Vrbeniku, okraja lošinskega; v B. jab, Gr. županu, Motovunu, Oprtlju in Vižinadi, okraja poreškega; v Sanvicentu, okraja puljskega; v Sežani, okraja sežanskega; v Podgradu, Kastvu in Ješanah, okraja volškega.

× **Pomožna akcija za Da macijo.** Po nekaterih krajih Dalmacije vlada huda beda. Na Dunaju se je zasnova pomožna akcija, katero vodi poseben v to izvoljeni odbor z znanim češkim velikašem, grofom Ivanom Harrachom, na čelu. V odboru so mej drugimi tudi: drž. posl. vitez Vuković, državni posl. dvorni svetnik Friderik P. o. j, drž. posl. Josip Virgilij Perčič in drž. posl. Jurij Biskupič.

Ta odbor je razposlal ravnokar oklice, v katerem opozarja na bedo, ki je navstala po nekaterih krajih Dalmacije vsled slabe letine v lanskem letu in vsled pomanjkanja dela. Že grozi vsled lakote tifus s svojimi groznimi posledicami. Odbor prosi milodarov, da se to prepreči. Prebivalci Dalmacije niso še nikdar prosili javnih milodarov. To je sedaj prvič. Narodni Avstrije so imeli vsikdar toplo srce za trpljenje sočloveka. Začasni odbor se obrača t rej do njih, naj se vsmilijo bedo trpečega prebivalstva v Dalmaciji in naj istemu z milodari priskočijo na pomoč. Odbor ima svoj sedež na Dunaju, I., Freitung 3.

× **V Opatiji** je bilo od 1. septembra 1902 pa do vstetega dne 4. marca 1903 8827 oseb. Od 26. februvarja 1903 pa do vstetega 4. marca je prirastilo 680 oseb. Dne 4. marca 1903 je bilo navzočih 2117 oseb.

× **Trgovinska zbornica v Rovinju.** Minister za trgovino je potrdil izvolitev Jos. Quarantotto predsednikom in zopetno izvolitev L. Anderja Camus podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Rovinju za leto 1903.

Vesti iz Kranjske.

* **Uradniško stavbeno društvo** so ustanovili v Ljubljani. Ustanovni shod je sklical gospod župan Hribar. Stavbišče si bo moral

vsaki družtvenik sam kupiti, a društvo mu postavi hišo. Predsednikom društvu je bil izvoljen gospod župan Hribar. Društvu je že pristopilo 32 udov z enim ali več deležev.

* **Petdeset let delavce v Samassovi tovarni.** V soboto bo praznoval monter v Samassovi tovarni v Ljubljani, Viljelm Strel, hišni posestnik v Hrenovih ulicah št. 11, petdesetletnico delavstva v Samassovi tovarni. Samassovi tovarniški delavci nameravajo to Strelu petdesetletnico slovesno obhajati.

* **Sedemdesetletnico** je praznoval pred kratkim zasebnik in hišni posestnik gospod Albert Samassa. Ob tej priliki je podaril 10.000 kron kakor glavniček za pokojninski zaklad za onemogle tovarniške delavce v Samassovi tovarni v Ljubljani.

* **Veliki ruski koncert gospe Marije Ivanovne pl. Gorlenko-Doline v Ljubljani.** Ta koncert se je vršil v soboto zvečer. Po »Slov. Nar.« posnemamo:

To je bil najsijajnejši koncert, kolikor jih je do sedaj »Narodni dom« in menda Ljubljana sploh v solističnem pevskem oziru videla in doživela. Tako velike, prave, na absolutni popolnosti in v najvišji višini umetnosti stoječe pevke umetnice še ni bilo pri nas. Vapeh njen je bil velikanski tudi vsega koncerta sploh utis najmočnejši in najpopolnejši. Prireditev tako visoko stoječega koncerta ni bila provincijaleca, ampak bil je najimpozantnejši koncert, kakoršne prirejajo in prirejati morejo le v največjih mestih. Dvorana je bila polna najodličnejšega občinstva tako, da so se ljudje kar morali na stojiščih in sedežih stiskati. Ta velik obisk kaže, kako razumno koncertno občinstvo je že v Ljubljani vzgojeno in kako v kulturnem delovanju glasbene stroke čudovito hitro napredujemo. K statujemo s ponosom, da je naše koncertno občinstvo umelo idealno lepoto in popolnost umetnosti koncerta, ter je bilo nad divnimi skladbami in njih mojstrskimi izvršitvami očarano, resnično oduševljeno! Slavna carska dvorna operna pevka si je v svojem impozantnem, plemenitem nastopu sreca vseh hitro pridobila in burnega priznavanja, klicanja in navdušenih ovacij ni bilo konca ne kraja. Burno hvalo želi so tudi drugi sodelujoči, izborna umetnica gđ. Nedbalova, ki je solistinjo pevko spremljala ter tudi solistično nastopila ter posebno tudi slavni možki zbor naše »Glasbene Matice«, kateri po svojih velikih slavah, kar jih je v svojem dva najstletnem delovanju že obilo žel, kakor mlad genij slovenskega naroda, še vedno raste, se razvija in najbolj idealno napreduje, vse pa že na tako visoki stopinji, da je ta zbor naš istiniti ponos in velepomemben kulturni faktor za slovensko glasbeno umetnost. Njegov nastop je prekrasen in popoln.

Razne vesti.

Zločinska rodbina. V vasi Veliko Korenovo, okraja Belovar, so orožniki zasačili celo rodbino, ki je počenjala razna zločinstva. Ivan Vučković je ugrabil deklico Rožico Busonja ter jo odvel v svojo hišo. Jovan je ženjen, a to ni motilo njegove žene Stane, ker je vršila pokle tatice in je morala molčati, da je mož ne izda. Mati Jovanova, Draginja, je izvršila tudi mnogo zločinov. Dokazali so jej, da je minolo leto zažgala hlev Teodore Pavinovič, a dvema ženama je pregnala sad telesa. Proti Jovanu so še druge zst žbe, kar pa ne pride v javnost, d kler ne bo prei-kava završena.

Romantična možitev milijonarke. Med p'utokrae jo new yorksko vzbuja veliko senzacijo možitev mrs. Hendricksonove, ene najbogatejših gospej v Brocelinu, z irskim kočijažem Patrickom Hughom, ki je udovec s šestero otročiči. Hendricksonova ima tudi že doraslo hčerko, ki meni, da je njena mati — znorela. Hendricksonova ima 58 let, a njen kočijaž je za dve leti mlajši.

Visoka starost. V Kočerinu (v Hercegovini) je umrl Gregor Grubeč-Hadžič v 110. letu svojega življenja. Do pred dvema letoma je bil zdrav. Tedaj so mu odpovedale noge in je moral ostajati doma. Vid mu je bil dober do smrti. Istotako tudi um. Pil je rad, a pipe ni nikdar del iz ust. Ženil se je dvakrat in ima tri otroke žive. Najstarejšemu je 85 let. Tudi žena mu je še živa. Žajo je živel nad 50 let. Zpsuša potomec do šestega kolena.

Grozote v državi Kongo. V Londonu sta izišli dve knjigi: »Affairs of West Africa« in »Civilization v državi Kongo«, ki razkrivata prave grozote. Ako je le polovica

teh obdolžitvev resnična, potem se more reči, da so napravili pravi pekel Angleži iz Britške zapadne Afrike in Belgijci iz države Kongo. V državi Kongo je le 2346 belokožcev, ali oni vbi dajo neomejeno s pomočjo biča in ljudožrevec, katere naravnost ščuvajo v kanibalizem. Kupili so kakih 15.060 urojencev za primerno število robcev in imajo močno milico, kateri pripadajo tisoči ljudožrevec, katere hranijo z mesom mrtvih trupel svojih »sovražnikov«, to je tistih plemen, katere so »za kazen«, sklenili iztrebiti, ker — ne nabirajo zadostno surovega kavčuka. Te vojake — kanibale pošiljajo po vaseh, kjer vsakega moča in vsako ženo, ki ne oddaja na teden predpisane množine kavčuka, postreljajo, jim odeskajo deeno roko in jih izročijo v okajerevo stanju. Kanibalizem so uveli celo v take kraje, kjer je bil poprej neznan. Prebivalstvo države Kongo se vsled tega krči na grozen način.

Evropa, spramuj se svoje »civilizacije«!

Hrvat. obrt društvo »Nada« v Budimpešti izvolilo je na občnem zboru, višedem se dne 22. febr. t. l. sledeči odbor:

Predsednik g. Josip Korenić, podpredsednik Fran Funtak, stud. ing.; tajnik Radoslav Živka Franjetić, cand. ing.; blagačnik Josip Huzin; arhivar Fran Sekić; odborniki gg.: Josip Beganič, stud. jur., Jurij Chvala, cand. ing., Ivan Faj, stud. ing., Iv. Požgaj, Štefan Stipković, Ferdo Šram, stud. ing. in Alojzj Uršić; namest. iki gg.: Štefan Šić, Drag. Štanberger in Etlvard Živičnjak.

Društveni odbor prosi vse Hrvate in Slovence, ki po kakoršnem si bodi poslu prihajajo v Budimpešto, naj se potrudio v društvene prestore, kjer se jim dajo eventualni nasveti in se jim postrže v vsem, kar bi jih moglo zanimati v velikem tujem mestu. V društvenih prostorih VII. Mikša uteza št. 11 (in Debsny uteza vogal — gostilna Stiasn) ima vsak dan od 7.—9. ure zvečer eden odbornikov in špebojjo.

Brzo! — poročila

Državni zbor.

DUNAJ 10. (B.) — Zbornica polnecv. — Zbornica je pričela prvo čitanje državnega proračuna. Posl. Ferjančič je govoril o jezikovnem vprašanju, ki se mora končno veljavno rešiti, ter je izjavil, da Slovenci nimajo nič proti z-htevam, ki se oglašajo v novejšem času po zakoniti uredbi jezikovnega vprašanja; samo, da se to vprašanje uredi v smislu zakona in državnih temeljnih zakonov in ne samo za Češko in Moravsko, ampak tudi za vztočne in sosebno za južne dežele. Govornik se je izjavil za to, da se ustvari državni okvirni zakon, čegar spopolnjenje bi se prejutilo deželnim zborom ter je apeliral na solidarnost vseh Slovanov v jezikovnem vprašanju. (Pohvala mej somišljenki)

Mej došlimi spisi je bila tudi interpelacija posl. Charija in tov., s katero pozivljajo vlado, naj st pi z ogrsko vlado v dogovore za sestavo novega uradnega seznama blaga k predležnemu načrtu carinarskega tarifa, o čemer naj se dela tudi na to, da se odpravijo pomanjkljivosti carinarskega zakona v zmslu prigovorov od strani avstrijske in dustrije.

Vržaški observatorij.

DUNAJ 10. (B.) »W ener Zeitung« objavlja: Minister za bogočestje in nauk je imenoval asistenta na astronomično meteorološkem observatoriju v Trstu, Adolfa Fajdigo, adjunktom na tem observatoriju.

Volitve v španski generalni svet.

MADRID 9. (B.) Glasom /cijelnega sporočila je izvoljenih v generalni svet 311 ministerijalnih, 129 liberalcev, 20 demokratov, 5 pristašev Romerosa, 27 republikancev, 10 karlistov, 10 regionaristov in 11 nezavisnih

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.
Lastnik konsorcij lista »Edinost«.
Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Poziv.

Podpisani pozivljam onega človeka, ki si je pred časom — in ne ravno na lep način — prisvojil neko moje nemško knjigo in pa moje gledališčno kukalo, naj mi ta dva predmeta (že ve, na kak način) povrne tekom osmih dnij, ker drugače izročim njegovo ime javnosti in bom — ker imam dokaze — postopal proti dotičniku sodnim potom.

Jaka Štoka.

Išče se

kontrolor voznih listkov za neko parobrodno društvo. Prošilec morajo poznati v Primerju potrebne jezike. Pnužbe naj se blagovoljno poslati na uredništvo našega lista pod U. C.

Tovarna pohoštva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 25. A.

(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franko.

MATTONI
GISSHÜBLER
nikalčno kraljevo

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohoštva

dobro poznane

tovarne mizarske zadrage v Gorici (Solkan)

vpisane zadrage z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohoštva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljanih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udoben, modern sestav. Konkurenčna cena.

Album pohoštva brezplačen

Tužnim srcem naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš ljubljani sin in brat, prečastiti gospod

Ivan Župančič,

kapelan v sv. Ivanu pri Trstu

sinoči ob 10. uri, po kratki in mučni bolezni, previden s svetotajstvi, v 36. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, dne 11. marca 1903 ob 4. uri popoldne.

SV. IVAN, dne 10. marca 1903.

Žalujoči stariši, bratje, sestre in svakinje.

Se prosil tihega sožalja in vroče molitve za njegovo dušo.

Pogrebno podjetje ZIMOLO.

Sprejema zavarovanje človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Glavni zastop za Trst, Kras, Goriško Istro, Dalmacijo in Tirolsko zavarovalnega društva na življenje in rente

GLOBUS

centralno ravnateljstvo na Dunaju
I. Franz-Josefs-Quai št. 1a (v lastni hiši).

Popolno vplačana glavica 2.000.000 K ugotovljena od dunajskega bančnega društva in Avstralske hipotekarne in zamenljive banke v Moskovi.

Sprejema zavarovanja na življenje s raznovrstnih kombinacijah in proti nizkim premijam. Specialno zavarovanje otrok brez zdravniškega pregleda, izplačava v slučaju že nitve ali prehoda v vojsko zavarovane osebe za majhno odliko pred pretekom zavarovalne dobe.

Glavni zastop v Trstu, Corso št. 7. Telefon 469.

Hiša na prodaj.

V Ajdovščini je na prodaj št. 43 s 4 prostori v pritličju in 4 v prvem nadstropju. Hiša stoji na glavnem trgu in je pripravna za kako trgovino in še posebno za pekarno. Obrniti so je na

Ferdo Ender v Ajdovščini.

Zeli službo

knjigovoditeljice ali pa kontarist nje želi 27 letna g.čna, učenka trgovsko šole, s štiri mesečno prakso; m. zn. slov., nemščine in laščine ter stenografije. P. nudbe je p. l. t. na Marijo Kepa v Novemestu.

MUZIKALIJE-

Katalogi za
Klavir
Harmonium
Gosli
Cello
Citre

Komorno godba
Orkester
Kitara
Pesmi
Humoristiko
Zbore

Duete, Teic te
Dela za učenje

itd. razpisija

brezplačno

in franco

OTTO MAASS

Zaloga Musikalij DUNAJ VI/2, Mariahilferstrasse 91.

Vrvarsko blago

svojega lastnega izdelka priporočam po najnižjih cenah. Vsakovrstne vrvi, štrange, uzde, vrvice (špaga), pase (gurte) itd. Ceniki so na razpolago.

Anton Šinkovec
vrvar i mojster.

Kranj (Gorenjsko),

Odvetniškega koncipijenta

sprejme v svojo pisarno

dr. Matej Pretner

odvetnik v Trstu, ulica Cassa di Risparmio 7.

kamor naj se pošiljajo eventualne ponudbe se spričevali do 20. marca.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond 25.000.000 K. Izplačane odškodnine: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavarje poslojpa in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder postuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obćnokoristne namene.

TRGOVINA Z ŽELEZJEM

CARL GREINITZ NEFFEN

Corso šte. 33. podružnica Trst. Piazza Goldoni 2.

Priporoča svojo dobro sortirano zalogo

predmetov za stavbinstvo

traverze, zaklepe, železo za kovače, stare železnične šine, držaje in ograje, vodnjake, pumpe, železne cevi itd., vse tehnične predmete, popolne naprave kopelji in stranišč, peči in štedilna ognjišča, kuhinjsko, namizno in hišno opravo, železno pohištvo in pred ognjem varna baga ne, nagrobne križe in ograje ter erodja za vsako obrt.

Rudolf Aleks. Varbinek

zaloga glasovirjev

najboljših tu- in inozemskih tovarn

Borzni trg št. 2 II. nadstropje

(nasproti sladčičarne Urbanis).

Razpoševanje, menjava, prodaja proti takojšnjemu plačilu, kakor tudi na obroke.

Konkurenčne cene.

TRGANJE   **KAŠELJ**

v rokah in nožah preneha vsakomu v treh dneh ako se posluži **antirheuminega mazila**. Cena steklenice s točnim navodilom in s poštnino, ako se denar naprej pošlje, gl. 1,20.

Želodčne bolezni, težka prebavljanja pri pormanjkanju teka, koncanju, rezavič in bruhanju grče in prenapeti želodec, zasliženje, naval krvi v glavi, črevesne bolezni zdravi

preneha ako se uporabi steklenico trpotčevega soka in francoskega čaja. Cena s poštnino ako se denar naprej pošlje gl. 1,40. Pri zastarih bolečinah treba nadaljne troške.

ŽIVOTNI BALZAM „SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in vnanje bolezni.

Cena omotu 12 steklenič 2 gl. 50 nvč., 24 steklenič 4 gl. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej pošlje lekarni

„SALVATOR“
v Varaždinu
(Hrvatsko)

EPICARIN   **LILJANOVA POMADA**

J. Pserhoferjeve odvajalne kroglice

pristine le z rudečim napisom »J. Pserhofer« na pokrovcu vsake škatljice.

Že mnogo let razširjene, so te kroglice staro priznane, lahko odvajajoče in od mnogih zdravnikov občinstvu priporočeno zdravilo. Te kroglice delujejo tako, da se ne občuti nikakih slabostij ter jih zamerejo brez skrbi vžvati tudi otroci.

J. Pserhoferjeve odvajajoče kapljice, koje imenjuje navadno občinstvo »Pserhoferjeve pirole« se izdelujejo že nad 100 let edno in pristne v

J. PSERHOFERJEVI lekarni

na Dunaju, I. Singerstrasse 15.

Zavitek s 6 škatljicami stane K 2.10.

Manje od enega zavitka se ne more poslati.

Ako se denar predplača, se dopolnje poštnine pristo:

1 zavitek	K 2 60	4 zavitek	K 8 90
2 zavitek	4 70	5 zavitek	10 50
3 zavitek	6 80	10 "	18 50

Posebno priporočljiva zdravila:

J. Pserhoferjev balzam proti ozeblinam, 2 lončka stoneta franko, ako se predplača K 2.15

J. Pserhoferjeva grenka želodčna tinktura, krepčujočega učinka z železom, franko 12 steklenič ako se predplača K 5.—

J. Pserhoferjev balzam zoper rane, 12 stekleniče franko, ako se predplača K 3.40

Podpisani odvetniki naznajo svojim p. n. gospodom klientom, da bodo njihove pisarne počenši s prihodnjo nedeljo

zaprte ob nedeljah.

Dr. Abram, dr. Gregorin, dr. Pretner, dr. Rybář, dr. Slavik.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

traven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo) Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospode, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvrše takoj. Pošiljate so poštarne proste. Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. priv. avstr. Lloydja.

JAKOB BAMBIČ

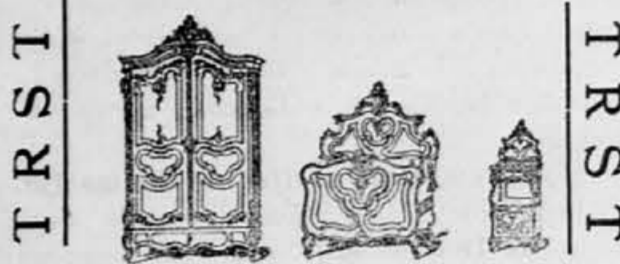
- trgovec z jedilnim blagom -
Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin, kolinjalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejega. Najfineje testenine po jako nizkih cenah ter moke, žita, ovsu in otrobi. Razpošilja naročeno blago tudi na deželo na debelo in brobno. Cenike razpošilja franko

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvorni narisi, načrti za sobe na zahtevanje brezplačno

M. Aite

trgovina z manufakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8
s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj. odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico usva da more v polni meri zadostiti vsem zahtoviz cenj. odjemalcem.

V obih prodajalnicah vdobiva se razno blago najbolše kakovosti in najmoderneje iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srjace, ovratnike, ovratnice, tu je velikanski izbor platnenera in bombažnega blaga, prtov in pričkov ter vsake vrste perila bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svilnine raznovrstni okraski za šivilje in kitaičarke. Velikanski izbor snovij za narodne zastave in trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke po meri, katere izvrši najtočneje in najnatanneje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Polnovplačani akcijski kapital
K 1,000.000

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Špitalske ulice šte. 2.

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Borzna naročila.

Podružnica v Spljetu

(Dalmacija.)

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čekim in nakaznicami.